

กฎหมายแพ่ง

กฎหมายแพ่ง

คำว่าแพ่ง ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 ได้ให้ความหมายไว้ว่าเกี่ยวกับ เอกชน กฎหมายแพ่งจึงเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับเอกชน หรือคนแต่ละคน ทั้งเมื่ออยู่ตามลำพังและเมื่อติดต่อกับผู้อื่น เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน นิติกรรม สัญญาต่าง ๆ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชนทุกคน จำเป็นต้องมีความรู้ที่ถูกต้องเพื่อให้สามารถปฏิบัติได้ครบถ้วน

กฎหมายแพ่งที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

กฎหมายแพ่ง คือ ระเบียบ กฎเกณฑ์กับส่วนเอกชนและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านสถานภาพ สิทธิและหน้าที่ เช่น เรื่องราวเกี่ยวกับทรัพย์สิน ครอบครัว มรดก นิติกรรม เป็นต้น

ประเภทของทรัพย์สิน ทรัพย์สินที่สำคัญมี 2 ประเภท คือ สงหาริมทรัพย์ และอสังหาริมทรัพย์ สงหาริมทรัพย์ คือ ทรัพย์เคลื่อนที่ได้และอสังหาริมทรัพย์ ได้แก่ ทรัพย์ที่เคลื่อนที่ไม่ได้ เช่น ที่ดิน ทรัพย์ที่ติดอยู่กับดิน เช่น สิ่งปลูกสร้าง เป็นต้น

สิทธิในทรัพย์สิน

สิทธิในทรัพย์สิน คือ ประโยชน์ที่บุคคลจะพึงมีพึงได้ในทรัพย์สินนั้น แม้จะไม่มีรูปร่าง แต่ก็อาจมีราคา และยึดถือเอาได้ สิทธิในทรัพย์สินที่สำคัญที่สุด ได้แก่ กรรมสิทธิ์ในการเป็นเจ้าของผู้ใดมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินใด ผู้นั้นย่อมมีสิทธิครอบครอง จำหน่าย จ่ายแจก หรือได้ดอกผลจากทรัพย์สินนั้นหรือแม้กระทั่งการทำลายทรัพย์สินนั้นตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดไว้ การได้มาซึ่งสิทธิในทรัพย์สินมี 2 ประการ คือ ได้มาโดยกฎหมาย และได้มาโดยนิติกรรมและสัญญา

1. การได้สิทธิโดยกฎหมาย คือ การได้มาตามบทบัญญัติของกฎหมาย เช่น การโอนกรรมสิทธิ์ ทรัพย์สินของกระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ที่กฎหมายปรับปรุง

2. การได้สิทธิมาโดยนิติกรรมและสัญญาเป็นการได้สิทธิตามข้อตกลง หรือการทำสัญญา เช่นสิทธิ ในการรับทรัพย์สินเป็นมรดกตกทอดตามพินัยกรรม สิทธิ ในทรัพย์สินตามสัญญาซื้อขาย สิทธิในผลประโยชน์ จากทรัพย์สินที่เช่าตามที่กำหนดไว้ในสัญญาเช่าทรัพย์สิน เป็นต้น

3. การใช้สิทธิในทางแพ่ง

การใช้สิทธิในทางแพ่งต่างกับการใช้สิทธิในทางแพ่ง กล่าวคือ บุคคลธรรมดาทุกคนตั้งแต่เกิดมาชีวิตอยู่ มีสภาพเป็นบุคคลตามกฎหมาย ก็ย่อมมีความสามารถที่จะถือสิทธิเช่น การมีสิทธิเป็นเจ้าของทรัพย์สิน หรือการมีสิทธิในร่างกายในชีวิตของเรา โดยไม่ถูกจำกัดเรื่องอายุ เพศ ศาสนา การศึกษา สติปัญญา สิ่งเหล่านี้ไม่มีผลกระทบกระเทือนในการถือสิทธิแต่อย่างใด เมื่อถือสิทธิแล้วจะใช้สิทธินั้นได้เพียงโดยอัตโนมัติเป็นไปตามกฎหมาย

4. นิติกรรม หมายถึง การใด ๆ อันทำลงไปโดยชอบด้วยกฎหมายและด้วยใจสมัครมุ่งโดยตรง ต่อการผูกสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เพื่อจะก่อการเปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับซึ่งสิทธิองค์ประกอบนิติกรรม นิติกรรมจะต้องเกิดจากการกระทำของบุคคลและประกอบด้วยหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. ต้องมีการแสดงเจตนาของบุคคล หมายความว่า บุคคลนั้นกระทำให้สิ่งใดลงไปเพื่อต้องการผลอย่างใดอย่างหนึ่งตามกฎหมาย หรือมีความประสงค์ที่จะก่อความสัมพันธ์ขึ้นตามกฎหมาย เช่น การทำสัญญาเป็นต้น

2. จะต้องเป็นการกระทำด้วยความสมัครใจ กล่าวคือ เมื่อมีการแสดงเจตนากระทำแล้ว การกระทำนั้นต้องกระทำด้วยความสมัครใจอีกด้วย

3. ต้องเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย ผลของนิติกรรมนั้นกฎหมายยอมรับในการคุ้มครองและบังคับบัญชาให้เกิดผลตามที่เจตนากระทำ ฉะนั้นการกระทำได้กล่าว จึงจะต้องเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย